

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ**

(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

The problem is a different lexical meanings of words through different cultural traditions and realities – vocabulary without equivalents. The only way to solve these problems is to search for analogues slang and language units understated style in the target language. Here, the goal is not just to find a match or a similar sense, the most important thing – is to find a match with the exact emotionally expressive and stylistic coloring [1].

Translation of youth slang translator requires attention, feeling fine features of this stratum vocabulary. The most successful and seems adequate translation of the American youth slang when it is possible to pick up a word or expression Ukrainian youth slang. This problem can be solved by means of special colloquial vocabulary transmission.

Thus, on the basis of the above, we can make the following conclusions:

1. The best solution when translating slang is to use functional analogues / variable correspondences in the presence of a language.

2. Means of expression is marked stylistic vocabulary in English and Russian languages do not match.

3. When the context makes abandon selecting the variant matches, then have to find new translation – contextual replacement.

4. Neutralization slang units results in significant losses of artistic and distortion of the content of the original text in translation.

1. Danesi, Marcel. Forever young: the teen-aging of modern culture / Marcel Danesi. University of Toronto Press Inc, 2003. – 305 p.

2. Partridge E. Slang today and yesterday / E. Partridge. – 1934 – p.15.

СПОСОБИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИХ СЛІВ

Якерсон О. С., студ. гр. ПР-34,
Кириченко О. А., ст. викладач кафедри ГФ

Через глобалізацію та підсилену взаємодію мов виникає особливий шар запозичень, що називаються інтернаціональними словами. Інтернаціоналізми є невід'ємною частиною словникового складу мови при зростаючій ролі культурних та економічних зв'язків між народами та країнами.

Інтернаціоналізми в сучасній українській мові виконують основну функцію - комунікативну. Вони беруть участь у

словотворчих процесах і тим самим збагачують словниковий загал української мови.

У сучасній українській мові з'являється велика кількість інтернаціональної лексики англійського походження внаслідок пріоритетної позиції англійської мови в якості глобальної мови, відзначається проникнення інтернаціоналізмів у всі сфери людської мовної діяльності. Англійська мова, що поширюється й функціонує в теперішній час, забезпечує міжнародне спілкування й сприяє об'єднанню світового співтовариства.

Під час перекладу інтернаціоналізмів українською мовою виникає ряд труднощів, які перекладач усуває за допомогою різних засобів та прийомів. Серед таких прийомів важливе місце займають саме лексичні засоби перекладу даних термінів, оскільки вони є одночасно простим та ефективним способом подолання невідповідностей на лексичному рівні англійської та української мовних систем.

Щодо перекладу інтернаціоналізмів, І. В. Корунець виділяє такі способи: буквенний переклад (транслітерація), транскрибування, практичне транскрибування, описовий переклад та переклад шляхом заміни інтернаціоналізмів синонімами [1].

Розпізнавання лексичних інтернаціоналізмів у тексті, на думку І. В. Корунця, не представляє труднощів. При цьому важливою як для розпізнавання, так і для перекладу будь-якого інтернаціоналізму є коренева морфема. Отже міжмовний характер слова мовою джерела вважається повністю збереженим, тільки якщо кореневу морфему можна передати мовою перекладу. Таким чином, складні слова, які утворено з міжмовного та звичайного коренів (*coal-gas* – *кам'яновугільний газ*), є, за І. В. Корунцем, частковими інтернаціоналізмами [1].

Проблема перекладу інтернаціональної лексики на сьогоднішній день одна з найактуальніших, але, на жаль, вона не так багато вивчалася. "Фальшиві друзі перекладача" вводять в оману не тільки перекладачів-початківців, але і досвідчених майстрів.

Псевдоінтернаціоналізми серед нових термінів-запозичень в українській мові зустрічаються часто, бо, за умови перекладу шляхом транскодування, терміни мови-реципієнта разом із графічною формою терміна засвоюють, як правило, тільки одне з його значень, і, перекладаючи такі слова, як *banner*, *brand*, *business*, *breafing*, *holding*, *image*, *sponsor*, перекладач автоматично асоціює їх з українськими

еквівалентами *банер, бренд, бізнес, брифінг, холдинг, імідж, спонсор*, забуваючи про те, що англійські терміни-прототипи мають й інші значення [2].

Наприклад, *banner*, на відміну від українського нещодавно запозиченого *банер*, яке вживається у маркетинговій термінології у значенні «реklamний плакат», в англійській має ще значення «газетний заголовок на всю ширину шпальти» або «прапор, знамено». Часто вживане останнім часом слово *бізнес* в англійській мові, окрім визначення «економічна, комерційна, біржева або підприємницька діяльність, спрямована на отримання прибутку», має визначення «заняття», «професія», «угода», «обов'язок», «право», «причетність, відношення до чого-небудь».

Такі терміни, які в мові-реципієнті мають вужче значення, ніж у мові, з якої їх було запозичено, є особливо небезпечними для перекладача, оскільки вони є інтернаціональними тільки в одному зі своїх значень [3].

Перекладачеві доводиться остерігатися не тільки численних псевдоінтернаціоналізмів, які можуть збити з пантелику навіть досвідченого професіонала, і повністю перекрутити зміст вислову, але і складнощів, які можуть виникнути при виборі між збереженням інтернаціональної форми і підбором однокореневого еквівалента рідної або іноземної мови. Оптимального варіанту перекладу інтернаціоналізмів не існує: у кожному тексті зустрічаються як "фальшиві друзі перекладача, так і слова, що вимагають дослівного перекладу. Труднощі складають часткові інтернаціоналізми і псевдоінтернаціоналізми, що не мають подібних значень, оскільки вони численніші, можуть бути прийняті за справжні інтернаціоналізми і перекладені невірно. Дослідження типології «фальшивих друзів перекладача» в українській та англійській мовах має велике значення як у практиці перекладацької діяльності, так і в процесі навчання студентів, що вивчають іноземні мови.

Інтернаціоналізми грають певну позитивну роль при перекладі. Особливо легко реалізуючись в якості загальних „буквальних” еквівалентів на першому етапі перекладу, вони лягають в основу більш вдалих перекладних еквівалентів, допомагаючи перекладачеві навіть у тому випадку, якщо не зберігаються в кінцевому варіанті.

Отож, інтернаціоналізми є дуже поширеними лексичними одиницями і мають ряд особливостей, які потрібно враховувати для

адекватного і правильного перекладу, який би передавав головну суть слова і його смислове навантаження.

1. Корунець І. В., Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. – Вінниця : Нова книга, 2003. –с.464.
2. Gorlach M. Dictionary of European Anglicisms. - 2001. - 340 p.
3. Смушинська І. В. Інтернаціоналізми та «хибні друзі» як проблема перекладу // Лінгвістика ХХІ століття: нові дослідження і перспективи. — К. : Логос, 2010. — с. 201-205.

СЕКЦІЯ 3

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ, РОСІЙСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ ЯК ІНОЗЕМНИХ

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Гарцунова Л. І., *інженер-програміст кафедри ТПП*

В умовах розвитку економічного співробітництва України з іншими державами світу, зміцнення міжнародних ділових і культурних зв'язків, зростання академічної та професійної мобільності актуальним є питання підготовки фахівців, здатних полегшити процеси міжкультурного спілкування.

Стрімкий темп розповсюдження найновіших технологічних засобів та комп'ютеризації змінили зміст і умови професійної перекладацької праці. Це в свою чергу зумовлює актуальність пошуку і розробки нових підходів до професійної підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних перекладачів-професіоналів відповідно до світових стандартів.

Існує цілий ряд суттєвих переваг застосування інформаційних технологій у навчанні та підготовці майбутніх перекладачів: це не лише можливість здобути необхідні уміння використовувати електронні словники ABBYY Linguo, Babylon Pro, TranslateIt, програми обробки та оформлення текстів у різних форматах за допомогою MS Word, MS Exel, MS PowerPoint, Adobe PageMaker, QuarkXPress, Adobe InDesign як інструменти майбутньої професійної